44ste jaar. — N° 5. Dinsdag 12 Januari 1897.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen **25** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 12 JANUARI 1897.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

MAESEYCK. — BETOOGING DE GRUNNE-HELLEPUTTE. — De huldebetooging blijft vastgesteld op dinsdag 2 Februari.

Zij die aan de feesten zullen deelnemen, worden verzocht zich om 10 uren 's morgens te Maeseyck te bevinden, om de heeren de Grunne, Helleputte, ministers, senatoren, volksvertegenwoordigers, enz. steelsgewijze aan de statie af te halen.

ONZE WERKLIEDEN IN PRUISEN. — 't Is ongeloofbaar hoeveel werklieden der Maasvallei dit jaar in Pruisen zullen gaan werken, meestal aan de brikkenbakkerijen. Door de uitsluiting der meisjes en jongens onder de 16 jaren, zijn de loonen verbazend verhoogd. Men betaalt 50 à 60 frs. voor jongens van 16 jaren en 90, 100 à 130 fr. met kost en inwoning voor grootere personen.

Door de nieuwe wet zijn de werk- en rusturen bepaald.

Hoe de ploegbazen of ondernemers, die weinig of geen prijsverhooging hebben, daar zullen uitgeraken, blijft een raadsel?

Ook in de fabrieken in Duitschland heerscht eene ongekende bedrijvigheid. Daar is voor eenieder die werken wil, 3 à 4 mark per dag te winnen.

Onnoodig te zeggen dat de nijverheidsgestichten aldaar opgepropt zijn van Belgen en Hollanders.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag, 14 JANUARI.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Leuven, 11 Januari:

De luchtgesteltenis is warmer geworden. Er was nogal volk ter markt van heden, de landbouwers boden slechts zeer weinig tarwe aan en hoopten op beter prijzen. Inlandsche tarwe werd gezocht en de prijzen verkeerden in rijzing van 25 centiemen. Ten slotte waren de prijzen zeer standhoudend. Haver met weinig zaken, neiging standhoudend. Garst weinig aangeboden, prijzen onveranderd. Bloem bleef zonder verandering, met betere vraag. De bakkerij deed eenige aankoopen, aan standhoudende prijzen. Zemelen gevraagd.

— VIERDUBBELE VERSTIKKING. — Eene echte ramp is zaterdag te Fontaine-l'Evêque gebeurd, aan de kalkovens van den heer J. B. Debresy. Vijf werklieden waren bezig met eenen oven steenen te laden, welke moest worden aangesteken en verzochten een huener hunnen kollij te gaan warmen. Toen deze, zekere Bruton, een kwartier later terugkeerende, vond hij zijne vier makkers levenloos op den bodem van den put uitgestrekt. Alle pogingen om hen tot het leven terug te roepen waren vruchteloos. Men begrijpt niets van het drama.

De slachtoffers zijn Jules en Arthur Bertin, van Landelies, de eerste ongehuwd, de tweede gehuwd en vader van een kindje van 4 maanden; Belette, van Leerne en Arthur Brugman, van Gontroux, ongehuwd.

— Men schrijft uit Brussel:

De wijding van den nieuwen bisschop van Congo, Mgr Van Rossum, zal binnen kort in de Sint-Gudulakerk plaats hebben.

— DE WERELDTENTOONSTELLING. — Indien de tentoonstelling van Brussel en van Tervueren niet op den bepaalden dag voor het publiek geopend wordt, zal het uitvoerend comiteit aan de Hulpbank, die aanbesteder is voor de inkombiljetten en de loterijbriefjes, 15.000 fr. per dag vertraging moeten betalen. Men begrijpt dan gemakkelijk dat de belanghebbenden al het mogelijke doen om zulke groote verantwoordelijkheid te ontkomen.

De heer Bordiau, hoofd-bouwmeester en lid van het uitvoerend comiteit der tentoonstelling, laat heden weten dat de opening der tentoonstelling, zoo te Brussel als te Tervueren, zal plaats hebben den 24 april en dat alles zal geëindigd zijn.

— HERINRICHTING DER BURGERWACHT. — De bespreking van dit ontwerp zal in Februari of begin van Maart aanvangen, ten einde deze in de plaatsen waar zij reeds bestaat voor Paschen herin te richten, want voor de andere steden of gemeenten zal men uitstel moeten verleenen. Er werd gezegd dat de regeering de kabinetskwestie zou stellen; niets is tot nu toe hiervoor beslist. Verscheidene wijzigingen zullen worden ingediend, maar het grondbeginsel van de herziening door de regeering voorgesteld, zal niet gewijzigd worden.

De herinrichting van de burgerwacht zal voor gevolg hebben de afschaffing der «Trois-François» die waarschijnlijk zullen vervangen worden door hooge képis, nagenoeg gelijk de Fransche; de vareuse zou behouden blijven.

Eindelijk, daar men heeft doen bemerken dat de wachten bijna alle zondagen in dienst zouden moeten zijn, is er beslist dat zekere oefeningen zouden plaats hebben den maandag en donderdag, tijdens het seizoen dat de dagen het langst zijn.

— DIEFSTAL VAN 4000 FR. IN DE NATIONALE BANK. — Een der bedienden van den heer Demeuse, wisselagent, Anspachlaan, begaf zich vrijdag morgend naar de Nationale Bank, om er koepons der Belgische Rente en Annuiteiten te laten uitwisselen.

Wanneer hij zijne waarden wilde aanbieden, stelde hij vast, dat ze hem ontstolen waren. Het bedrag beliep 4000 fr.

Alle opzoekingen in en rond de Bank bleven vruchteloos.

— DE ADVOKATEN VAN COURTOIS. — Mr Louis Huysmans heeft aan Courtois laten weten, dat hij zich niet met zijne verdediging kan gelasten, daar deze eene voorafgaandelijke studie van ten minste 6 of 7 weken vereischt.

En over zoo veel tijd kan Mr Huysmans niet beschikken. Hij heeft echter beloofd, den advokaat, die de verdediging op zich zou nemen, bij te staan waar het zou noodig zijn.

Zijn tweede advokaat, Mr Max die met Mr Huysmans de verdediging op zich had genomen, heeft eveneens Courtois verzocht, hem daarvan te ontlasten.

De bladen melden nu dat Courtois een beroep gedaan heeft op de hulp van Mr Ninauve, die aanvaard heeft. De zaak zal bepaald den 15 Febr. voorkomen.

— Men schrijft uit Antwerpen:

EEN HUIS DAT MEN VERPLAATST HEEFT ZONDER AFBREKEN. — Dat men in België veel huizen afbreekt en herbouwt is geen nieuws, maar een huis 100 meters verplaatsen, verdient voorzeker eene bijzondere melding.

Ziehier eenige inlichtingen daarover:

Het huis staat te Antwerpen in de Braziliaanstraat, en heeft eene lengte van 27m30 en 9m30 breedte aan de straat, dus 53m89 vierkant. Het gewicht dat het inhoud wordt geschat op ongeveer 160 tot 170.000 kil.; op den zolder alleen lag voor ongeveer 25 tot 27.000 kilos koopwaren, op het oogenblik van de verplaatsing.

Langs eene zijde zijn 18 ramen, negen gelijkvloers, gelegen op het eerste verdiep, ieder van zes ruiten, waarvan er maar drie gesprongen zijn, tijdens de overbrenging. De verplaatsing mag altijd gerekend worden op 100 meters. Deze verplaatsing begon zondag middag en woensdag stond het er. Men werkte enkel met het licht van den dag.

Het huis is gemaakt eerst in een ijzeren geraamte en dan met dikke zinken platen geriveerd en stond op een gemeitst vierkant van ongeveer een meter hoog; het huis op zich zelf heeft eene hoogte van ongeveer 8 m. en dient voor het leveren van opgelegde eetwaren voor zeeschepen, alsook alle benoodigdheden voor een schip; het had eene gemeitste keuken, die men heeft moeten af breken aan het huis om die te verplaatsen.

Daar waar het komen moest was reeds eene andere keuken gereed, waar het nu tegen gezet is.

— OP DE GRENZEN. — Men weet dat de gendarmen der verschillige brigades dikwijls op korrespondentie gaan en dan met de mauschappen der naburige kantons samen komen om zich wederzijds inlichtingen te geven.

De gendarmen van Arendonck hebben alzoo ook bijeenkomsten met die van Bladel (Holland). Die samenkomst gebeurt gewoonlijk bij Peerke Voets, eenen herbergier op 't Hollandsch grondgebied; op twee of drie meters der Belgische grens.

Deze week had bij zulke bijeenkomst een vermakelijk tooneel plaats.

Toen de gendarmen van Bladel en Arendonck, na geruimen tijd vriendschappelijk gepraat te hebben, van elkander scheidden, beslalde de kommandant der Belgische gendarmen zijn glas bier met een nikkelstuk van 10 centiemen.

De Hollandsche brigadier D. B. dit ziende zegde: «kommandant, als je met Belgisch geld betaalt, dan moet ik proces-verbaal opmaken.»

De Belgische gendarm, terecht over zulke handelwijze gestoord, verzocht den herbergier met hem buiten te komen. Deze volgde den gendarm en beiden stapten toen twee of drie meters verder over de grenzen.

Daar overhandigde de gendarm aan den herbergier 10 centiemen. Nu was er aan de wet voldaan en het Hollandsch vaderland gered!

— ECHTE EN VALSCHE DIAMANTEN. — Om den echten diamant van den valschen te onderscheiden, bestaat een zeer eenvoudig middel.

Het is voldoende den diamant, dien men onderzoeken wil, in een glas water te leggen. De echte diamant behoudt zijne schitterende stralen, terwijl de valsche niet den minsten glans meer bezit.

Wat den simili-diamant betreft, die best op den echte gelijk, hij bestaat enkel uit geslepen glas, zeer blank, op welker kanten men eene laag van anilinezout heeft gelegd, dat den glans aan het kristal geeft.

Indien men den simili-diamant in het water legt, lost het zout zich op in het vocht en men behoudt slechts een geslepen glas zonder schittering noch glans.

— NOG HET GEVONDEN SERUM. — De heer Denis, hoogleeraar aan de Hoogeschool te Leuven, die bekend gemaakt heeft dat hij het serum heeft gevonden tegen de longontsteking (pneumonie), heeft daarenboven een uitvoerig verslag gericht aan het Geneeskundig Genootschap te Antwerpen, dat met veel belangstelling kennis heeft genomen van zijne memorie.

Het schijnt dat zijn studiewerk binnen kort insgelijks in de Koninklijke Akademie van geneeskunde te Brussel zal voorgedragen worden.

— BIJ DEN KONING. — Mgr Abbeloos, rector-magnificus der Hoogeschool van Leuven, is maandag door Z. M. den Koning in bijzonder gehoor ontvangen. Het onderhoud was zeer hartelijk.

— HET VERGUNNINGSRECHT. — Een groot getal vervolgingen, wegens verkoop van genever door niet gepatenteerde herbergiers, werden maandag opgeroepen voor de korrektionneele rechtbank van Antwerpen.

Verscheidene overtredingen waren vastgesteld op de volgende wijze: De agenten van den fiskus waren in verscheidene herbergen gegaan, hadden er een glas genever gevraagd en hadden het gekregen. Dan hadden zij proces-verbaal gemaakt.

Deze handelwijze werd streng gelaakt door de verdedigers der beschuldigden. De agenten beweerden dat een ministerieele omzendbrief hun daartoe het recht gat.

De rechtbank heeft, in beredeneerde vonnissen, deze handelwijze beschouwd als strijdig met het inzicht van den wetgever en de aldus opgemaakte processen-verbaal nietig verklaard. Het bestuur zal deze vonnissen, welke zeer belangrijk zijn, aan het beroepshof onderwerpen.

— AARDAPPELBLEEK. — Men verzekert dat een bleeker van Grenoble het middel gevonden heeft om het lijnwaad te bleeken zonder zeep, loog of soda, enz. en dit eenvoudig door het wrijven met gekookte aardappelen.

— De koning zal op het einde van februari andermaal, vergezeld van prinses Clementine, eene reis naar het Zuiden doen. Wanneer de in opbouw zijnde villas gereed zijn, zal de prinses daar jaarlijks eenigen tijd gaan doorbrengen. De koningin wil, naar het schijnt, van het Zuiden niets weten. Zij blijft aan Laken en Spa den voorkeur geven.

— **Rookers!!!** — Wat hoort t'huis bij een goed kopje Koffie?

Een lekkere sigaar niet waar! Welnu, gaat bij Leyser-Péters, Hasseltschestraat, Tongeren, en vraagt de uitmuntende gedeponeerde merken: «VALDINE EN BRUNHILDE,» te Tongeren, bij hem alleen te verkrijgen.

*** ALLES IN ORDE. — Mijnheer komt van de reis terug en zijn koetsier wacht hem met het rijtuig aan de statie. Onderweg vraagt mijnheer: Alles in orde thuis, Frans?

Frans. — Alles in orde, mijnheer, maar Snip is dood.

— Wat, Snip, mijn lievelingshond? Hoe komt dat?

— Hij heeft te veel gebraden peerdenvleesch gegeten.

— Hoe kwam de hond aan dat vleesch?

— Doordat er acht peerden zijn verbrand.

— Acht peerden verbrand? Hoe is dat gekomen?

— Uw kasteel is afgebrand.

— Mijn kasteel afgebrand? Door welke oorzaak?

— Mevrouw heeft eene brandende lamp laten vallen.

— En er is niemand bij omgekomen?

— Ja, mijnheer, mevrouw zelf is verbrand.

BUITENLAND.

Frankrijk.

DE LAATSTE OVERLEVENDE VAN WATERLOO. — Ter gelegenheid van Nieuwjaar heeft de kolonel van het 105e linie, in garnizoen te Clermont-Ferrand, uit Cerisey (Yonne) de volgende visietkaart ontvangen:

«Victor Baillot, ex-voltigeur bij de 105e halve brigade van het Groote Leger, laatste overlevende van Waterloo, 104 jaar oud, ridder van het Eerelegioen.»

— DE SCHIPBREUK VAN DEN STEAMER *Belgique*. — Zooals wij reeds mededeelden, vergiing de steamer *Belgique* op de Fransche kust.

Drie personen der bemanning, de stuurman G. Leyne, de ekwipagiemeester Karl. Vendt, en de Deen Nilson werden gered en kwamen reeds te Brest aan.

De stuurman Leyne verklaart dat de *Belgique* maandag uit Bayonne vertrok en op de rotsen Têtes de Chat liep om 1 uur in den nacht van 5 op 6. Het schip verloren ziende, namen de kapitein en 12 man plaats in eene sloep.

De stuurman Leyne en 4 matrozen bleven aan boord.

Rond 2 1/2 ure was het schip op punt van te zinken en de drie gerredden namen plaats in een jol; de twee overige matrozen waren bang van de golven en bleven aan boord van het zinkend schip.

Een rukwind verwijderde het bootje van de *Belgique*.

De drie scheepslieden, die plaats hadden genomen in de jol, na heen en weer te zijn geworpen door de baren, werden eindelijk opgenomen door eene visschersboot van Conquet.

De stuurman verklaart dat de schipbreuk veroorzaakt werd doordien de lichtbaken van Sein en Vieille niet waren verlicht. Hij denkt dat de sloep, den kapitein en twaalf man bevattende, als verloren moet worden aanzien.

Duitschland.

DE KROEP. — Prof. Behring deelt in de pas verschenen aflevering van het maandschrift *Fortschritte des Medezin* mede dat het gelukt is het zuivere *antitoxine* (tegengif tegen kroep) in vasten vorm te bereiden. In het tot dusver gebruikt serum was dit middel vermengd met andere stoffen, eiwit, zoutes enz., waaraan de nadeelige gevolgen moeten worden toegeschreven die soms bij de toepassing der serum-therapie werden waargenomen. Het zuivere tegengif, het werkzaam bestanddeel, is volgens professor B. volstrekt onschadelijk, en hij raadt volstrekt het gebruik aan niet alleen als geneesmiddel voor echte kroep, maar ook als voorbehoedmiddel. Als zoodanig heeft het gedurende 4 weken beschermende kracht en werkt nog gunstig als men later de ziekte krijgt. Hij gelooft zeker, dat de tegenstanders zich nu overwonnen zullen verklaren en zullen medewerken tot bestrijding en uitroeiing der kroep door voorbehoedmiddelen.

Ecuador.

GODSDIENSTVERVOLGING. — De *Eco d'Italia* bevat in zijn nummer van 30 December, een oproep aan de dagbladschrijvers, waarin het volgende barbaarsch feit wordt meegedeeld.

In de republiek van Ecuador is, op den persoon eens katholieken dagbladschrijvers, M. Vivar, eene ongehoorde daad van tyrannie en barbaarschheid gepleegd.

Vivar is, *als dagbladschrijver*, ter dood veroordeeld en terechtgesteld op de Quitoplaats, op bevel van den gouverneur.

Alvorens hem den kogel te geven, heeft men hem, met onmenschelijke wreedheid, een voor een de vingeren afgerukt van de rechterhand, die altijd zoo dapper de pen had gevoerd tot verdediging eener heilige zaak. En dat gebeurde op 6 Augustus, den 21e verjaardag van den glorierijke dood des heldhaftigen Garcia Moreno, de martelaar der vrijmetselarij.

Men heeft de verfijnde barbaarschheid nog verder gedreven, door hem alle troostmiddelen van den godsdienst onbarmhartig te weigeren.

Hoe vreeselijk en onmenschelijk dit feit ook zij, het was tot hiertoe nagenoeg onbekend gebleven, daar de pers het stilzwijgen bewaarde.

De *Eco d'Italia* doet daarom, in naam der vrijheid van gedachte *en* woord, een oproep tot de dagbladschrijvers van alle partijen, om eenparig en plechtig te protesteeren, en zich te verbinden te blijven protesteeren tegen eene zoo onmenschelijke daad, gepleegd op het einde dezer eeuw, die er zich op beroemt een model te zijn van menschlievendheid.

Het is te wenschen, zegt het blad, dat de katholieke maatschappijen van heel de wereld en vooral de maatschappijen van onderlingen bijstand tusschen de dagbladschrijvers, zich met dit schandaal bezig houden, opdat men niet zeggen kunne dat eene zoo eerlooze en onrechtveerdige daad gepleegd werd, zonder de algemeene afkeuring, die zij verdient, op te wekken.

Indië.

DE PEST TE BOMBAY. — De pest te Bombay schijnt nog steeds grootere afmetingen aan te nemen. Den 29 December stierven twee bedienden van de *Bombay-club* plotseling aan de pest, olschoon het geheele van onder tot boven ontsmet was. Geene loonsverhoogiog hield de andere bedienden en beambten terug; allen vluchtten weg uit het huis des doods.

Een Hindoesche ambtenaar begaf zich naar de «verbrandingsplaats» om daar het lijk van zijnen vader aan de vlammen over te geven. Deze was aan de pest gestorven. Toen de zoon naar huis teruggekeerd was, vond hij zijne moeder insgelijks aan de pest gestorven en eenige uren later stierf ook zijne vrouw.

De officieele cijfers der dooden en zieken zijn zonder eeeige waarde. De Indische geneesheeren geven alle mogelijke ziektegevallen als pest aan. De inboorlingen vluchten bij duizenden uit de stad. Iedere trein is overvol. Meer dan 300,000 personen zijn reeds gevlucht. Het groote gevaar is juist dat deze vluchtelingen de ziekte verspreiden. Nooit is, sedert de Engelsche bezetting, Indie door zulk eene plaag getroffen.

Tengevolge der smetziekte stijgen de huurprijzen in de gezonde wijken der stad geweldig. Eenige gedeelten der stad zijn ontvolkt, andere overbevolkt.

Hoe het soms in Bombay toegaat in dezen tijd, kan men uit de volgende voorbeelden leeren: «In eene Engelsche handelszaak stierven 12 Indische beambten. De overige namen daarop de vlucht. Zoodra een geval van pest zich voordoet in een huis der inboorlingen, loopt alles weg. Dag en nacht branden de vuren op de verbrandingsplaatsen der Hindoes. In dichte zwermen vliegen roofvogels boven de stad. In één straat telde de correspondent der *Kölnische Ztg.* twintig begrafenissen in 20 minuten. De Engelschen blijven allen in Bombay.

Volgens ambtelijke berichten zijn te Bombay maandag 91 personen door de pest aangetast, en 54 eraan gestorven. De bestuurder van het Jamsetjeehospitaal, Manser, die zich met onderzoekingen over de oorzaken der ziekte bezig hield, is aan de pest overleden.